

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

മഹർഷി വേദവ്യാസപ്രണീതം ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ പ്രഥമസ്കന്ധേ ഏകാദശോധ്യായഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ
ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം
॥ പ്രഥമസ്കന്ധേ ഏകാദശോധ്യായഃ ॥

സൂത ഉവാച
ആനർതാൻ സ ഉപവ്രജ്യ സ്യുദ്ധ്യാഞ്ജനപദാൻ സ്വകാൻ |
ദധ്വന്ത ദരവരം തേഷാം വിഷാദം ശമയന്നിവ || 1 ||

സ ഉച്ചകാശേ ധവലോദരോ ദരോ -
പ്രപുരുക്രമസ്യാധരശോണശോണിമാ |
ദധ്വന്തായമാനഃ കരകഞ്ജസമ്പുടേ
യഥാബ്ജ്ജ്ഞേണേ കലഹംസ ഉത്സ്യന്തഃ || 2 ||

തമുപശ്രൂത്യ നിനദം ജഗദ്ഭയഭയാവഹം |
പ്രത്യുദ്യയുഃ പ്രജാഃ സർവാ ഭർത്യുഭർശനലാലസാഃ || 3 ||

തത്രോപനീതബലയോ രവേർദീപമിവാദ്യതാഃ |
ആത്മാരാമം പൂർണകാമം നിജലാഭേന നിത്യദാ || 4 ||

പ്രീത്യുത്ഫുൽലമുഖാഃ പ്രോചുർഹർഷഗദ്ഗദയാ ഗിരാ |
പിതരം സർവസുഹൃദമവിതാരമിവാർഭകാഃ || 5 ||

നതാഃ സു തേ നാഥ സദാംഘ്രിപങ്കജം
വിരിഞ്ചവൈരിഞ്ച്യസുരേന്ദ്രവന്ദിതം |
പരായണം ക്ഷേമമിഹേച്ഛതാം പരം
ന യത്ര കാലഃ പ്രഭവേത്പരഃ പ്രഭുഃ || 6 ||

ഭവായ നസ്ത്വം ഭവ വിശ്വഭാവന
 ത്വമേവ മാതാമ സുഹൃത്പതിഃ പിതാ |
 ത്വം സദ്ഗുരുർനഃ പരമം ച ദൈവതം
 യസ്യാനുവൃത്തയാ കൃതിനോ ബഭൂവിമ || 7 ||

അഹോ സനാമാ ഭവതാ സു യദ്വയം
 ത്രൈവിഷ്ണുപാനാമപി ദൂരദർശനം |
 പ്രേമസ്തിതസ്തിഗ്ധനിരീക്ഷണാനനം
 പശ്യേമ രൂപം തവ സർവസൗഭഗം || 8 ||

യർഹ്യംബുജാക്ഷാപസസാര ഭോ ഭവാൻ
 കുരുൻ മധുൻ വാമ സുഹൃദിദൃക്ഷയാ |
 തത്രാബ്ജകോടിപ്രതിമഃ ക്ഷണോ ഭവേദ്
 രവിം വിനാക്ഷ്ണോരിവ നസ്ത്വാച്യുത || 9 ||

ഇതി ചോദീരിതാ വാചഃ പ്രജാനാം ഭക്തവത്സലഃ |
 ശൃൺവാനോന്യനുഗ്രഹം ദൃഷ്ട്യാ വിതൻവൻ പ്രാവിശത്പുരീം || 10 ||

മധുഭോജദശാർഹാർഹകുകുരാന്ധകവൃഷ്ണിഭിഃ |
 ആത്മതുൽയബലൈർഗുപ്താം നാഗൈർഭോഗവതീമിവ || 11 ||

സർവർതുസർവവിഭവപുൺയവൃക്ഷലതാശ്രമൈഃ |
 ഉദ്യാനോപവനാരാമൈർവൃതപദ്മാകരശ്രിയം || 12 ||

ഗോപുരദ്വാരമാർഗേഷു കൃതകൗതുകതോരണാം |
 ചിത്രധ്വജപതാകാഗ്രൈരന്തഃ പ്രതിഹതാതപാം || 13 ||

സമ്മാർജ്ജിതമഹാമാർഗരഥ്യാപണകചത്വരാം |
 സിക്താം ഗന്ധജലൈരുപ്താം ഫലപുഷ്പാക്ഷതാങ്കുരൈഃ || 14 ||

ദ്വാരി ദ്വാരി ഗൃഹാണാം ച ദധ്യക്ഷതഫലേക്ഷുഭിഃ |
അലക്യതാം പൂർണകുംഭൈർബലിഭിർധൂപദീപകൈഃ || 15 ||

നിശമ്യ പ്രേഷുമായാന്തം വസുദേവോ മഹാമനഃ |
അക്രൂരശ്ചോഗ്രസേനശ്ച രാമശ്ചാദ്ഭൂതവിക്രമഃ || 16 ||

പ്രദ്യുല്ലശ്ചാരുദേഷ്ണശ്ച സാംബോ ജാംബവതീസുതഃ |
പ്രഹർഷവേഗോച്ഛശിതശയനാസനഭോജനഃ || 17 ||

വാരണേന്ദ്രം പുരസ്കൃത്യ ബ്രാഹ്മണൈഃ സസുമംഗലൈഃ |
ശംഖതൂർയനിനാദേന ബ്രഹ്മഘോഷേണ ചാദ്യതഃ |
പ്രത്യുജ്ജമു രമൈർഹൃഷ്ടാഃ പ്രണയാഗതസാധ്യസാഃ || 18 ||

വാരമുഖ്യാശ്ച ശതശോ യാനൈസ്തദുർശനോത്സുകാഃ |
ലസത്കുണ്ഡലനിർഭാതകപോലവദനശ്രിയഃ || 19 ||

നടനർതകഗന്ധർവാഃ സൂതമാഗധവന്ദിനഃ |
ഗായന്തി ചോത്തമദ്യോകചരിതാൻയദ്ഭൂതാനി ച || 20 ||

ഭഗവാംസ്തുത്ര ബന്ധൂനാം പൗരാണാമനുവർതിനാം |
യമാവിധ്യുപസംഗമ്യ സർവേഷാം മാനമാദധേ || 21 ||

പ്രഹ്യാഭിവാദനാശ്ലേഷകരസ്തദുർശസ്തിതേക്ഷണൈഃ |
ആശ്വാസ്യ ചാശ്വപാകേഭ്യോ വരൈശ്ചാഭിമതൈർവിഭുഃ || 22 ||

സ്വയം ച ഗുരുഭിർവിപ്രൈഃ സദാദൈഃ സ്ഥവിരൈരപി |
ആശീർഭിർയുജ്യമാനോന്യൈർവന്ദിഭിശ്ചാവിശത്പുരം || 23 ||

രാജമാർഗം ഗതേ കൃഷ്ണേ ദ്വാരകായാഃ കുലസ്ത്രിയഃ |
ഹർദ്യാൺയാരുരുഹൂർവിപ്ര തദീക്ഷണമഹോത്സവാഃ || 24 ||

നിത്യം നിരീക്ഷമാണാനാം യദപി ദ്വാരകൗകസാം |
നൈവ തൃപ്യന്തി ഹി ദൃശഃ ശ്രിയോ ധാമാംഗമച്യുതം || 25 ||

ശ്രിയോ നിവാസോ യസ്യോരഃ പാനപാത്രം മുഖം ദൃശാം |
ബാഹവോ ലോകപാലാനാം സാരംഗാണാം പദാംബുജം || 26 ||

സിതാതപത്രവൃജ്ഞൈരുപസ്കൃതഃ
പ്രസൂനവർഷൈരഭിവർഷിതഃ പഥി |
പിശംഗവാസാ വനമാലയാ ബഭൗ
ഘനോ യഥാർകോഡുപചാപവൈദ്യുതൈഃ || 27 ||

പ്രവിഷ്ടസ്തു ഗൃഹം പിത്രോഃ പരിഷ്ചക്തഃ സ്വമാത്യഭിഃ |
വവന്ദേ ശിരസാ സപ്ത ദേവകീപ്രമുഖാ മുദാ || 28 ||

താഃ പുത്രമങ്കമാരോപ്യ സ്നേഹസ്തുതപയോധരാഃ |
ഹർഷവിഹൃലിതാത്മാനഃ സിഷിചുർനേത്രജ്ജൈർജ്ജലൈഃ || 29 ||

അഥാവിശത്സ്യഭവനം സർവകാമമനുത്തമം |
പ്രാസാദാ യത്ര പത്നീനാം സഹസ്രാണി ച ഷോഡശ || 30 ||

പത്നഃ പതിം പ്രോഷ്യ ഗൃഹാനുപാഗതം
വിലോക്യ സഞ്ജാതമനോമഹോത്സവാഃ |
ഉത്തസ്ഥുരാരാത് സഹസ്രാസ്സനാശയാത്
സാകം വ്രതൈർവ്രീഡിതലോചനാനനാഃ || 31 ||

തമാത്മജ്ജൈർദ്യുഷ്ടിഭിരന്തരാത്മനാ
ദുരന്തഭാവാഃ പരിരേഭിരേ പതിം |
നിരുദ്ധമപ്യാസ്രവദംബുനേത്രയോ -
ർവിലജ്ജതിനാം ദൃഗുവർയ വൈക്ലവാത് || 32 ||

യദ്യപ്യസൗ പാർശ്വഗതോ രഹോഗത -
 സ്തമാപി തസ്യാംഘ്രിയുഗം നവം നവം |
 പദേ പദേ കാ വിരമേത തത്പദാ -
 ച്ചലാപി യച്ഛീർന ജഹാതി കർഹിച്ചിത് || 33 ||

ഏവം നൃപാനാം ക്ഷിതിഭാരജൻമനാ -
 മക്ഷൗഹിണീഭിഃ പരിവൃത്തതേജസാം |
 വിധായ വൈരം ശ്വസനോ യമാനലം
 മിഥോ വധേനോപരതോ നിരായുധഃ || 34 ||

സ ഏഷ നരലോക്യേന്ദ്രിണവതീർണ്ണഃ സ്വമയയാ |
 രേമേ സ്ത്രീരതകുടസ്ഥോ ഭഗവാൻ പ്രാകൃതോ യഥാ || 35 ||

ഉദാമഭാവപിശുനാമലവൽഗുഹാസ -
 വ്രീഡാവലോകനിഹതോ മദനോപി യാസാം |
 സമ്മുഹ്യ ചാപമജഹാത്പ്രമദോത്തമാസ്താ
 യസ്യേന്ദ്രിയം വിമമിതും കുഹകൈർന ശേകുഃ || 36 ||

തമയം മന്യതേ ലോകോ ഹ്യസംഗമപി സംഗിനം |
 ആത്മൗപദ്യേന മനുജം വ്യാപുൺവാനം യതോബുധഃ || 37 ||

ഏതദീശനമീശസ്യ പ്രകൃതിസ്ഥോപി തദ്ഗുണൈഃ |
 ന യുജ്യതേ സദ്വ്യാത്മസ്ഥൈർയഥാ ബുദ്ധിസ്തദാശ്രയാ || 38 ||

തം മേനിര്യേബലാ മൂഢഃഃ സ്രൈസ്തേനം ചാനുവ്രതം രഹഃ |
 അപ്രമാണവിദോ ഭർതുരീശ്വരം മതയോ യഥാ || 39 ||

|| ഇതി ശ്രീമദ്ഭാഗവതേ മഹാപുരാണേ പാരമഹംസ്യാം സംഹിതായാം
 പ്രഥമസ്കന്ധേ നൈമിഷീയോപാഖ്യാനേ ശ്രീകൃഷ്ണദ്വാരകാപ്രവേശോ
 നാമൈകാദശോധ്യായഃ ||